CADO-Centrul de Advocacy și Drepturile Omului
Str. Modoran Ene nr 5
București România
office@cado.org.ro
www.cado.org.ro

Nr. 2021062201/din 22 iunie 2021

Către: **Agenția Națională pentru Romi**
În atenția: *dlui Secretarului de Stat, Iulian Paraschiv*

CC: **Comisia Europeană**
Direcția Generală de Justiție și Consumatori
În atenția: *Dnei Comisar Helena Dalli*
Unitatea de Nedescriminare și Coordonare Romi
În atenția: *Dlui Szabolcs Schimdt, Șef de Unitate*

Stimate dle Președinte,

În data de 28 mai 2021, Centrul de Advocacy și Drepturile Omului (CADO) a transmis președintelui de la acea dată, Daniel Rădulescu, prin scrisoarea cu **nr 202105281**, o serie de propuneri privind îmbunătățirea draftului de Strategie a Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români Aparținând Minorității Rome pentru Perioada 2021-2027, versiunea publicată la 5 noiembrie 2020[1]. Prin scrisoarea respectivă se atrăgea atenția asupra lipsei menționării femei rome în direcțiile de acțiune, în măsurile și indicatorii propuși, precum și omiterea abordării violenței împotriva femeilor și copiilor de etnie romă, fapt care încalcă grav recomandările Comisiei Europene și Parlamentului European privind strategiile naționale post 2020 cu privire la integrarea persoanelor de etnie romă.

Astfel, prin prezenta, CADO solicită un răspuns cu privire la scrisoarea mai sus menționat în numele a **139 de organizații neguvernamentale.** Recomandările respective sunt prezentate în format actualizat după cum urmează:

SCRISOARE PRIVIND RECOMANDĂRI DE ÎMBUNĂTĂȚIRE A DRAFTULUI DE STRATEGIE A GUVERNULUI ROMÂNIEI DE INCLUZIUNE A CETĂȚENILOR ROMÂNI APARȚINÂND MINORITĂȚII ROME PENTRU PERIOADA 2021-2027

Organizațiile semnatare consideră că în actualul draft al Strategiei ***femeile rome nu sunt reprezentate în mod adecvat și, ca atare, draftul nu conține o abordare concretă și intersecțională a nevoilor femeilor de etnie romă în toate domeniile acoperite***. Mai exact, draftul de strategie, deși subliniază și prezintă situația vulnerabilă a femeilor rome și a problemelor cu care se confruntă în diferite domenii, ***nu conține răspunsurile la problemele menționate cu măsuri concrete și cu indicatori transversali sau speciali destinați femeilor rome*** așa cum o cere Comisia Europeană în Cadrul Strategic European privind Egalitatea, Incluziunea și Participarea Romilor (2021-2030)[2]. De asemenea, ***organizațiile semnatare condamnă slaba***

[1] Accesibilă la http://anr.gov.ro/index.php/transparenta-decizionala
[2] Comisia Europeana, Cadrul Strategic European privind Egalitatea, Incluziunea si Participarea Romilor (2021-2030), accesibil în limba engleză la https://ec.europa.eu/info/sites/default/files/eu_roma_strategic_framework_for_equality_inclusion_and_participation_for_2020_-_2030_0.pdf

consultare a Agenției Naționale pentru Romi cu organizațiile active în apărarea drepturilor femeilor rome sau activistele rome la elaborarea acestei strategii, așa cum Comisia Europeană a recomandat statelor membre ca acțiuni obligatorii premergătoarea elaborării strategiilor naționale[3].

Mai exact, in Cadrul Strategic al UE pentru Egalitatea, Incluziunea și Participarea Romilor (2021-2030), ***Comisia solicită*** statelor membre să includă în cadrul lor strategic național ***„obiective specifice și măsuri specifice pentru femeile, copiii și tinerii romi, cei cu dizabilități, romii vârstnici, cetățenii mobili ai UE, romii apatrizi și cei din țări din afara UE (după caz) și să descompună indicatorii în funcție de sex și vârstă ”***; „să abordeze dimensiunea de gen în toate domeniile, în special educația, ocuparea forței de muncă, asistența medicală, sprijinul pentru copii și combaterea discriminării (multiple), inclusiv violența (domestică) și exploatarea”; ***„să promoveze participarea și să se asigure că măsurile sunt adaptate în funcție de gen ”*** și ***„să sprijine accesul femeilor rome la justiție pentru a preveni / depăși violența domestică și alte drepturi ale omului ”. În plus, strategiile naționale ar trebui „să protejeze femeile, copiii și tinerii prin strategii de combatere a infracțiunilor, cum ar fi traficul de persoane, inclusiv pentru toate formele de exploatare, după cum este relevant (exploatare sexuală, exploatare prin muncă, cerșitură forțată și exploatarea activităților infracționale pentru căsătoriile simulate forțate și exploatatoare) și să le permită accesul la asistență, sprijin și protecție ”[4].***

Astfel, este absolut necesar ca femeile rome să fie reprezentate în mod proporțional în toate domeniile de acțiune și măsurile propuse, printr-o abordare intersecțională precum și elaborarea de măsuri speciale în domenii cum ar fi prevenirea și combaterea formelor de violență împotriva femeilor și copiilor de etnie romă.

Omiterea abordării violenței domestice și de gen împotriva femeilor și copiilor de etnie romă constituie o încălcare a drepturilor acestora, violența fiind un obstacol major în dezvoltarea emoțională dar și socio-economică și exercitarea altor drepturi si libertăți fundamentale. Încetarea violenței împotriva femeilor și copiilor este un imperativ legal, etic și economic. O serie de date arată fără echivoc că femeile/ fetele rome sunt afectate într-o măsură disproporționată de toate formele cunoscute ale violenței (violența domestică, căsătoriile forțate, exploatarea și traficul de persoane. Potrivit datelor ANES, femeile rome în 2018 reprezentau 46,5% (1.569) din totalul victimelor de anumită etnie (3374 de victime) iar în primul semestru al anului 2019 femeile rome reprezentau 35% (611) din 1753 de victime de altă etnie , aceleași date arată că în general, femeile/fetele reprezintă aproximativ 60% dintre victimele violenței domestice din care 83% sunt minore[5].

În februarie 2021, Parlamentul European sublinia vulnerabilitatea ridicată a comunităților rome față de toate formele de trafic și exploatare, în special a femeilor și copiilor și invită Comisia și statele membre să elaboreze măsuri specifice de combatere a traficului de ființe umane prin intermediul strategiilor naționale de integrare a romilor pentru perioada 2020-2030, precum și să colecteze date statistice privind victimele traficului de ființe umane pe baza originii lor etnice[6].

---

[3] Idem, page 10.
[4] Idem
[5] Agenția Națională de Egalitate de Șanse între Femei și Bărbați, Studiul național privind violența domestică anul 2018, accesibil la https://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2020/02/2018-STUDIU-NATIONAL-VD.pdf
și Studiul național privind violența domestică anul 2019-semestru I, accesibil lahttps://anes.gov.ro/wp-content/uploads/2020/02/SEM-I-2019-STUDIU-NAȚIONAL-VD.pdf.
[6] Parlamentul European, Comisia pentru libertăți civile, justiție și afaceri interne, Comisia pentru drepturile femeilor și egalitatea de gen, *Raport referitor la punerea în aplicare a Directivei 2011/36/UE privind prevenirea și combaterea traficului de persoane și protejarea victimelor acestuia*, 1.2.2021, accesibil la https://www.europarl.europa.eu/doceo/document/A-9-2021-0011_RO.html

Așadar, ***strategia națională trebuie să cuprindă măsuri concrete împotriva violenței domestice și de gen, ale căror victime sunt cu precădere femeile și copiii de etnie romă, care să fie centrate pe drepturile victimelor, să țină seama de vulnerabilitatea deosebită a femeilor și a copiilor de etnie romă și de protecția sporită de care aceștia ar trebui să beneficieze.***

Ca urmare a celor menționate mai sus, CADO propune următoarele:

A. ***Modificarea Draftului de Strategie a Guvernului României de Incluziune a Cetățenilor Români Aparținând Minorității Rome pentru Perioada 2021-2027***, prin:

- Introducerea strategiei Agenției Naționale pentru Egalitatea de Șanse între femei și Bărbați ca document care să creeze sinergii între cele două instituții pentru asigurarea perspectivei de gen la nivel guvernamental;

- Introducerea ca obiectiv orizontal al strategiei:
  "promovarea, protejare și apărarea drepturilor femeilor rome în accesarea serviciilor în educație, ocupare și antreprenoriat, locuire, sănătate și domeniul violenței domestice și/sau de gen, asigurând reprezentarea femeilor rome să fie de 50% din grupul țintă a măsurilor strategiei .,,

- Introducerea ca ***obiectiv special/adițional 6***
  Creștere accesului copiilor și femeilor rome, victime ale violenței sau exploatării și traficului de persoane, la servicii concrete și de calitate de asistență și suport, precum și la asistență juridică gratuită.

- Introducerea ca ***schimbări așteptate*** corelate obiectivului specific 6
  - ✓ Creșterea nivelului de conștientizare și informare privind formele de manifestare, racolare și efectele socio-economice și juridice ale violenței domestice și sexuale, căsătoriilor forțate și timpurii, exploatării și traficului de persoane;
  - ✓ Creșterea gradului de informare a victimelor de etnie romă cu privire la drepturile lor, procedurile și serviciile existente prin care pot beneficia de protecție și asistență;
  - ✓ Creșterea numărului de raportări/identificări a cazurilor de violență și a victimelor de etnie romă care apelează la serviciile de asistență și suport, precum și de asistență juridică;
  - ✓ Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesioniștilor implicați în prevenirea și combaterea violențelor în abordarea corectă și eficace a comunităților de romi și acordarea de servicii adaptate victimelor femei sau copii de etnie romă;
  - ✓ Dezvoltarea de servicii de prevenire, informare, consiliere, protecție și asistență victimelor violențelor adaptate femeilor/copiilor romi;
  - ✓ Creșterea sprijinului financiar a organizațiilor neguvernamentale care dezvoltă și acordă servicii specializate de asistență femeilor/copiilor romi, victime ale diferitelor forme de violență;
  - ✓ Colectarea desegregată a datelor pe criteriul etnic și de gen privind violența domestică și sexuală, căsătoriile timpurii sau forțate, exploatarea și traficul de persoane;

A. ***Modificarea Planului de măsuri din domeniul locuirii și infrastructurii***
Introducerea indicatorului de performanță cantitativ privind numărul sau procentajul minim privind femeilor rome, ca reprezentate a familiilor monoparentale, beneficiare ale următoarele măsurii deja stabilite:

- ✓ *Evaluarea, adaptarea si continuarea implementării programului național de construcție de locuințe sociale de care sa beneficieze și membrii comunităților vulnerabile cu romi H.G.1237/2008).*
- ✓ *Includerea comunităților de romi vulnerabile în Planurile de Dezvoltare Locală, şi prioritizarea necesităților acestora;*
- ✓ *Realizarea Planurilor de Dezvoltare Locală, de către UAT-uri,* ***cu includerea comunităților de romi vulnerabile*** *şi prioritizarea necesităților acestora.*

B. *Modificarea Planului de măsuri din domeniul educației*
Introducerea indicatorului de performanță cantitativ privind ***procentajul minim privind fetelor rome*** implicate în cadrul următoarelor măsuri:

- ✓ 1.1.1 Includerea elevilor romi in programele de detectare de lacune și de remediere școlară, tip "Școala după Școală", finanțate de la bugetul statului;
- ✓ 1.1.2 Dezvoltare de programe de suport pentru copiii care au abandonat școala în scopul reînrolării în sistemul școlar;
- ✓ 1.2.1 Înființarea de creșe, grădinițe cu program normal sau prelungit în comunități cu populație romă, inclusiv grădinițe estivale, grădinițe bilingve, centre de zi multifuncționale;
- ✓ 1.2.2 Continuarea măsurilor afirmative destinate elevilor romi în învățământul liceal și universitar și promovarea acestor măsuri;
- ✓ 1.2.4. Încurajarea participării tinerilor romi în sistemul de învățământ profesional dual, cu precădere învățământ profesional dual din domeniul agriculturii;
- ✓ 1.4..2. Introducerea în curricula școlară din liceele pedagogice a orelor/materiei cu privire la protecția drepturilor omului, combaterea discriminării/segregării și educației multiculturale ca modalitate de creare a unui climat educațional pozitiv;
- ✓ 1.4.3.Organizarea pentru elevi de activități extracurriculare, privind înțelegerea diversității etnice și interculturalității;
- ✓ 1.5.2. Dezvoltarea predării limbii, literaturii romani, Istoriei și tradițiilor romilor, adecvat nivelului de învățământ.

C. *Modificarea Planului de măsuri din domeniul ocupării și antreprenoriatului*
Introducerea indicatorului de performanță cantitativ privind ***procentajul minim privind fetelor rome*** beneficiare a următoarelor măsuri:

- ✓ 1.1. Flexibilizarea cadrului de dobândire a unei calificări pentru persoanele din grupuri vulnerabile;
- ✓ 2.1 Implementarea unui pachet integrat de servicii personalizate pentru persoanele inactive pe piața muncii;
- ✓ Implementarea de proiecte de economie socială și antreprenoriat în comunitățile marginalizate;
- ✓ Identificarea celor mai potrivite stimulente pentru diferitele tipuri de activități economice;
- ✓ Modificarea legislației ce reglementează domeniul.

D. *Modificarea Planului de măsuri din domeniul identității culturale și reconcilierii istorice*
Introducerea indicatorului de performanță cantitativ privind ***procentajul minim privind participante tinere rome*** implicate în cadrul următoarelor măsuri:

- ✓ *3.1.1.Tabere școlare tematice organizate pe tema reconcilierii cu trecutul istoric, finanțate de la bugetul de stat.*
- ✓ *2.1.1 Tabere pentru artiști: dramaturgie, arte vizuale, arte plastice, documentare, filmografie ș.a. organizate, cu scopul reflectării faptelor istorice negative pentru minoritatea romă;*
- ✓ *2.1.2 Producție artistică care reflectă sau evocă traumele istorice invocate*

E. Elaborarea Planului de măsuri privind prevenirea și combaterea violențelor împotriva femeilor și copiilor în comunitățile de romi

Direcții de acțiune:

7.1 Creșterea nivelului de conștientizare și informare privind formele de manifestare, racolare și efectele socio-economice și juridice ale violenței domestice și sexuale, căsătoriilor forțate și timpurii, exploatării și traficului de persoane:

Măsuri:

7.1.1 Realizarea de campanii de informare și de conștientizare a membrilor societății în general, locurilor de muncă, ONG-urilor active în comunitățile de romi, comunităților/familiilor de romi, în special a bărbaților, în vederea prevenirii și combaterii violenței de gen și etnice;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul campaniilor de informare și sensibilizare desfășurate anual la nivel național;
- ✓ Numărul campaniilor de informare și sensibilizare desfășurate anual la nivel local;
- ✓ Numărul de persoane informate și conștientizate;
- ✓ Procentajul minim de 80% a bărbaților informați;
- ✓ Gradul de toleranță a violenței față de femeile rome a violenței de gen în societate/comunitate/familie/ locuri de muncă (ponderea femeilor și bărbaților care consideră acceptabilă aplicarea violenței față de femeile rome);

7.1.2 Elaborarea și implementarea unor ghiduri de bune practici sau alte instrumente privind prevenirea violenței de gen în comunitățile de romi sau împotriva victimelor de etnie romă în limba română și romani;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul de ghiduri sau alte instrumente elaborate și implementate;
- ✓ Numărul de persoane informate și conștientizate în baza acestor ghiduri sau instrumente;
- ✓ Procentajul minim de 80% a bărbaților informați în baza acestor ghiduri sau instrumente;

7.2 Creșterea gradului de informare a victimelor de etnie romă cu privire la drepturile lor, procedurile și serviciile existente prin care pot beneficia de protecție și asistență;

Măsuri:

7.2.1 Realizarea de campanii de informare și de conștientizare a victimelor de etnie romă a violenței de gen (violența domestică și sexuală, căsătoriile timpurii și forțate, exploatarea și traficul de persoane) cu privire la drepturile lor, serviciile de protecție, asistență și sprijin existente

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul campaniilor de informare și sensibilizare desfășurate anual la nivel național;
- ✓ Numărul campaniilor de informare și sensibilizare desfășurate anual la nivel local;
- ✓ Numărul de femei/fete rome informate și conștientizate;
- ✓ Numărul cazurilor de violență raportate de victimele de etnie romă.

7.3 Dezvoltarea și consolidarea competențelor profesioniștilor implicați în prevenirea și combaterea violențelor în abordarea corectă și eficace a comunităților de romi și acordarea de servicii adaptate victimelor femei sau copii de etnie romă;

Măsuri:

7.3.1 Realizarea de programe de formare inițială și continuă pentru profesioniștii din domeniul juridic și social pentru adaptarea serviciilor de sprijin și de intervenție nevoilor reale ale femeilor sau copiilor de etnie romă, victime ale violențelor, realizarea serviciilor în mod eficient și nediscriminatoriu și lipsite de prejudecăți și stereotipuri.

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul programelor de formare realizate anual de fiecare instituție publică abilitată în domeniul de prevenire și combatere violenței de gen;

- ✓ Numărul profesioniștilor din domeniul educației formați în prevenirea și raportarea cazurilor de violență de gen împotriva elevilor de etnie romă;
- ✓ Numărul profesioniștilor din domeniul medical, al asistenței sociale sau ONG-urilor specializate în oferirea de servicii de asistență victimelor, formați în oferirea de servicii de sprijin adaptate victimelor rome ale violenței de gen și raportarea cazurilor de violență de gen împotriva femeilor de etnie romă în special privind căsătoria timpurie sau forțată;
- ✓ Numărul profesioniștilor din domeniul asistenței juridice, urmării penale și instanței în combaterea violenței de gen împotriva femeilor rome;
- ✓ Numărul cazurilor de violență de gen a femeilor/fetelor rome raportate de profesioniștii publici din domeniul social, medical și judiciar sau ONG-uri;

7.3.2. Formarea profesioniștilor romi ori care sunt activi în problematica romă la nivel local/județean în servicii de prevenire și combaterea violenței de gen.

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul programelor de formare realizate în domeniul de prevenire și combatere a violenței de gen;
- ✓ Numărul profesioniștilor formați;
- ✓ Procentajul minim de 70% dintre beneficiarii programelor de formare sunt femei;
- ✓ Numărul cazurilor de violență de gen a femeilor/fetelor rome raportate de profesioniști.

7.3.3. Crearea de mecanisme /parteneriate de colaborare la nivel local și județean a instituțiilor specializate în prevenirea și combaterea violenței de gen cu profesioniști romi sau activi în comunitățile de romi (mediatori școlari, mediatori sanitari, asistenți comunitari, experți locali sau experți din cadrul birourilor județene, inspectori școlari romi etc).

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul de mecanisme/parteneriate de colaborare a instituțiilor specializate în prevenirea și combaterea violenței de gen cu profesioniști romi sau activi în comunitățile de romi create și operaționale continuu la nivel local și județean;

7.3.4 Creșterea sprijinului financiar a organizațiilor neguvernamentale care vor dezvolta și acorda servicii specializate de prevenire si asistență femeilor/copiilor romi, victime ale diferitelor forme de violență;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul programelor de finanțare, valoare și gradul de utilizare a programelor de finanțare a organizațiilor neguvernamentale care dezvoltă și acordă servicii specializate de asistență femeilor/copiilor romi, victime ale diferitelor forme de violență;
- ✓ Numărul organizațiilor neguvernamentale finanțate pentru a dezvolta și acorda servicii specializate de asistență femeilor/copiilor romi, victime ale diferitelor forme de violență;
- ✓ Numărul victimelor beneficiare a serviciilor oferite de ONG-urile finanțate.

7.4 Dezvoltarea și implementarea de servicii de prevenire, informare, consiliere, protecție și asistență victimelor violențelor adaptate femeilor/copiilor romi;

<u>Măsuri</u>:

7.4.1 Dezvoltarea și funcționarea de servicii comunitare de prevenire, informare și consiliere a victimelor violenței de gen.

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul serviciilor comunitare dezvoltate și funcționale;

- ✓ Numărul de victime care au beneficiat de servicii de prevenire, informare și consiliere;
- ✓ Numărul cazurilor de violență raportate de victimele de etnie romă.

7.4.2 Înființarea de centre de adăpost pentru victimele violenței care să fie ușor accesibile inclusiv de către victimele de etnie romă.

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul centrelor de adăpost înființate și funcționale;
- ✓ Numărul de victime care au beneficiat de serviciile centrelor de adăpost;

7.4.3 Asigurarea accesului femeilor rome, victime ale diferitelor forme de violență, la sistemul de justiție;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul victimelor violențelor care au beneficiat de asistență juridică gratuită;
- ✓ Numărul de cereri de solicitare a ordonanței de protecție în cazurile de violență domestice examinate în termenul stabilit în lege;

7.5 ***Consolidarea colaborării interinstituționale în vederea abordării integrate, eficiente a violenței de gen prin corelarea măsurilor strategice a instituțiilor publice naționale și locale, dezvoltarea de programe sau proiecte integrate care vizează diferite forme ale violenței de gen.***

<u>Măsuri</u>:

7.5.1 Reflectarea în politicile publice naționale/regionale și locale (strategii și planuri de acțiune) din domeniul prevenirii și combaterii violenței domestice, violențelor sexuale, traficului de persoane, etc., de măsuri speciale privind femeile rome cu indicatori corespunzători de performanță și planificarea resurselor financiare necesare;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul politicilor publice privind diferite forme de violență care cuprind măsuri și indicatori speciali privind femeia romă;
- ✓ Cuantumul resurselor financiare alocate și cheltuite per instituție publică în vederea implementării măsurilor privind femeile rome;

7.5.2 Implicarea în echipele multidisciplinare naționale/județene sau locale pentru răspunsul coordonat la cazurile de violență și profesioniști de etnie romă sau activi în comunitățile de romi specializați în oferirea de servicii de sprijin femeilor rome;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul echipelor multidisciplinare naționale/județene sau locale alcătuite și din profesioniști de etnie romă sau activi în comunitățile de romi specializați în oferirea de servicii de sprijin femeilor rome;
- ✓ Numărul de profesioniști de etnie romă sau activi în comunitățile de romi specializați în oferirea de servicii de sprijin femeilor rome activi în echipele multidisciplinare.

7.5.3 Elaborarea de indicatori de monitorizare pe criteriul etnic în cadrul sistemului național de monitorizare a tuturor formelor de violență sexuală și introducerea și căsătoriilor timpurii/forțate ca formă de violență sexuală (vezi Strategia Națională privind prevenirea și combaterea violenței sexuale "SINERGIE 2021-2030").

Indicatori de performanță:

- ✓ Un set de indicatori privind criteriul etnic de măsurare a formelor de violență sexuală și căsătoria timpurie/forțată;
- ✓ Numărul rapoartelor de monitorizare care cuprind date inclusiv privind victimele de etnie romă.

7.5.4 Realizarea periodică a studiilor/cercetărilor reprezentative la nivel național care analizează dimensiunea violențelor împotriva femeilor/fetelor rome, precum si nivelul de eficiență a instituțiilor de sprijin și de intervenție în prevenirea și combaterea a diferitelor forme de violență;

Indicatori de performanță:

- ✓ Numărul rapoartelor, studiilor sau cercetărilor.

În final, vă asigurăm de colaborarea noastră în îmbunătățirea și definitivarea strategiei naționale astfel încât să abordeze în mod concret și real toate problemele cu care toți membrii comunității rome se confruntă, inclusiv femeile și copii.

Cu stimă

Cerasela Bănică
Președinte
Centrul de Advocacy și Drepturile Omului

Organizațiile semnatare,

1. Asociația Centrul de Advocacy și Drepturile Omului
2. Asociația Centrul European pentru Educație și Cercetare Juridică
3. Asociația Serviciul Iezuiților pentru Refugiați din România
4. Fundația Reaching Out Romania
5. Fundația Freedom House România
6. Asociația Centrul Syene pentru Educație
7. Asociația Valoare Plus
8. Asociația Femeilor Române din Italia
9. Asociația Cultural Socială Economică Christiana
10. Asociația pentru Cooperarea și Dezvoltare Durabilă
11. Fundația Centrul de Mediere și Securitate Comunitară
12. Asociația Romanian Women's Lobby
13. Asociația Societatea de Analize Feministe- AnA
14. Asociația SEXUL vs BARZA
15. Institutul Bucovina
16. Asociația Consultanților în Dezvoltare Comunitară
17. Fundația Terres des Hommes Elvetia (Romania)
18. Fundația Corona
19. Policy Centre for Roma and Minorities
20. Asociația pentru Dezvoltare și Incluziune Socială
21. Asociația E-Romnja
22. CenRes- Centrul de Resurse pentru Organizațiile Neguvernamentale
23. Asociația Alternative Sociale
24. Societatea de Educație Contraceptivă și Sexuală (SECS)
25. Fundația Agenția de Dezvoltare Comunitară Împreună
26. Asociația Front
27. Fundația Pact
28. Asociația Youth Roma Maramureș

29. Asociația Elevilor din Constanța
30. RomaJust- Asociația Juriștilor Romi din România
31. Asociația Agenția de Dezvoltare Comunitară Buzău
32. Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Servicii Sociale- FONSS- care însumează **44 ONG-uri** furnizoare de servicii sociale printre care organizații care au programe de prevenire a traficului de persoane și violenței și servicii de recuperare, consiliere si reintegrare socială a victimelor
33. Federația Organizațiilor Neguvernamentale pentru Copil care însumează **64 ONG-uri** active în apărarea drepturilor copilului.